

Tekst 1

Het begin van Hannibals militaire loopbaan; zijn persoonlijkheid.

1 Missus Hannibal in Hispaniam primo statim adventu omnem exercitum
2 in se convertit; Hamilcarem iuvenem redditum sibi veteres milites credere;
3 eundem vigorem in voltu vimque in oculis, habitum oris lineamentaque
4 intueri. Dein brevi effecit ut pater in se minimum momentum ad favorem
5 conciliandum esset. Nunquam ingenium idem ad res diversissimas,
6 parendum atque imperandum, habilius fuit. Itaque haud facile discerneres
7 utrum imperatori an exercitui carior esset; neque Hasdrubal alium
8 quemquam praeficere malle ubi quid fortiter ac strenue agendum esset,
9 neque milites alio duce plus confidere aut audere. Plurimum audaciae ad
10 pericula capessenda, plurimum consilii inter ipsa pericula erat. Nullo
11 labore aut corpus fatigari aut animus vinci poterat. Caloris ac frigoris
12 patientia par; cibi potionisque desiderio naturali, non voluptate modus
13 finitus; vigiliarum somnique nec die nec nocte discriminata tempora; id
14 quod gerendis rebus superesset quieti datum; ea neque molli strato
15 neque silentio accersita; multi saepe militari sagulo opertum humi
16 iacentem inter custodias stationesque militum conspexerunt. Vestitus nihil
17 inter aequales excellens: arma atque equi conspiciebantur. Equitum
18 peditumque idem longe primus erat; princeps in proelium ibat, ultimus
19 conserto proelio excedebat. Has tantas viri virtutes ingentia vitia
20 aequabant, inhumana crudelitas, perfidia plus quam Punica, nihil veri,
21 nihil sancti, nullus deum metus, nullum ius iurandum, nulla religio. Cum
22 hac indole virtutum atque vitiorum triennio sub Hasdrubale imperatore
23 meruit, nulla re quae agenda videndaque magno futuro duci esset
24 praetermissa.

Livius, Ab Urbe Condita 21.4.1-10